

2.3.2026

Dnro 159/03.04.04.04.09/2025

Asia

Aluevalitus

Valittaja

Markus Hämäläinen

Päätös, josta valitetaan

Etelä-Savon hyvinvointialueen aluevaltuusto 11.12.2024 § 77

Aluevaltuusto on hyväksynyt vuoden 2025 talousarvion ja 2025–2027 taloussuunnitelman liitteineen asian käsittelyssä hyväksytyin muutoksin ja lisäyksin. Aluevaltuusto on lisäksi valtuuttanut talouspalvelut tekemään talousarviokirjaan tarvittaessa teknisiä korjauksia.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Päätös on kumottava ja palautettava uudelleen käsiteltäväksi.

Valittaja on perustellut vaatimustaan muun ohella seuraavasti:

Valituksen kohteena olevan päätöksen valmisteluun kuuluvassa aluehallituksen 2.12.2024 (§ 270) kokouksen käsittelyssä aluehallituksen puheenjohtaja on estänyt aluehallituksen jäsenen Jouni Koskelan läsnäolon kokouksessa vastoin laillista perustetta virheellisellä esteellisyystulkinnalla. Koskela on todettu hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan perusteella esteelliseksi ilmeisesti sillä perusteella, että hän on Savonlinnan kaupungin kaupunginvaltuutettu. Koskela eivätäkään muutkaan eri kuntien valtuutetut ole pelkästään yleislausekejävin perusteella esteellisiä. Koskelan osalta asiassa on estetty hänen oikeutensa osallistua ja vaikuttaa päätöksentekoon.

Edellä mainitussa valmistelukokouksessa ei noudatettu hyvinvointialueen hallintosäännön 146 §:n mukaista menettelyä, koska puheenjohtaja ei saattanut Tero Juutin, Janne Laineen, Jouni Koskelan ja Eija Stenbergin esteellisyyskysymystä aluehallituksen ratkaistavaksi. Asiassa ei ole siten noudatettu hallintosääntöä.

Aluevaltuuston kokouksessa esteellinen ja esteelliseksi ilmoittautunut henkilöstölakimies otti osaa asian käsittelyyn ennen aluevaltuuston kokouksesta poistumistaan. Ennen poistumistaan ja juuri ennen valtuutettu Laineen esitystä henkilöstölakimies otti kantaa Laineen esitykseen toteamalla sen yhteistoimintalain vastaiseksi. Näin ollen hän otti osaa asian käsittelyyn esteellisenä.

Päätös on siten syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja on hyvinvointialuelain 140 §:n 2 momentin vastainen.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Aluehallitus on antanut lausunnon.

Valittajalle on varattu tilaisuus vastaselityksen antamiseen. Vastaselitystä ei ole annettu.

Merkitään

Hallinto-oikeus on samana päivänä tämän päätöksen kanssa antamalla kahdella erillisellä päätöksellä ratkaissut kaksi muuta Etelä-Savon hyvinvointialueen aluevaltuuston 11.12.2024 § 77 päätöksestä tehtyä valitusta (diaarinumerot 89/2025 ja 127/2025).

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovelletut säännökset ja hallintosäännön määräykset

Hyvinvointialueesta annetun lain 102 §:n 2 momentin mukaan muun luottamushenkilön, tilintarkastajan sekä hyvinvointialueen viranhaltijan ja työntekijän esteellisyydestä säädetään hallintolain 27–30 §:ssä.

Hallintolain 27 §:n 1 momentin mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Pykälän 2 momentin mukaan, mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenisen toimielimen jäsentä ja muuta asian käsittelyyn osallistuvaa sekä tarkastuksen suorittavaa tarkastajaa.

Hallintolain 29 §:n 2 momentin mukaan virkamies ratkaisee itse kysymyksen esteellisyydestään. Monijäsenisen toimielimen jäsenen ja esittelijän esteellisyydestä päättää kuitenkin toimielin. Monijäseninen toimielin päättää myös muun läsnäoloon oikeutetun esteellisyydestä. Jäsen tai esittelijä saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain, jos toimielin ei olisi

ilman häntä päätösvaltainen eikä hänen tilalleen ole ilman huomattavaa viivytystä saatavissa esteetöntä henkilöä.

Etelä-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön 146 §:n mukaan ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta. Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava kokouksesta. Henkilö, jonka esteellisyyden toimielin ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa. Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Aluehallituksen kokouksen 2.12.2024 (§ 270) pöytäkirjasta käy ilmi, että aluehallituksen kokouksesta 25.11.2024 §:n 253 aikana poistuneet muun ohella seuraavat henkilöt olivat esteellisinä poissa myös aluehallituksen käsitellessä hyvinvointialueen vuoden 2025 talousarviota ja taloussuunnitelmaa 2025–2027 (§ 255): Jouni Koskela (Savonlinnan kaupungin valtuuston 3. varapuheenjohtaja), Janne Laine (Savonlinnan kaupunginhallituksen esittelijä) ja Eija Stenberg (Savonlinnan kaupunginhallituksen puheenjohtaja). Esteellisyysperusteeksi pöytäkirjaan on merkitty Koskelan osalta hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan mukainen niin sanottu yleislausekejäävi. Laineen ja Stenbergin osalta esteellisyysperusteeksi on merkitty hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohdan mukainen niin sanottu yhteisöjäävi. Aluehallituksen kokouksen 25.11.2024 (§ 253) pöytäkirjan mukaan edellä mainitut henkilöt ovat ilmoittaneet olevansa esteellisiä ja aluehallitus on hyväksynyt esteilmoitukset yksimielisesti. Aluehallitus on kokouksessaan 25.11.2024 päättänyt, että talousarvion ja taloussuunnitelman käsittelyä jatketaan aluehallituksen kokouksessa 2.12.2024.

Aluehallituksen kokouksen 2.12.2024 (§ 270) pöytäkirjamerkintöjen mukaan esteellisyyksistä käydyn keskustelun aikana Janne Laine, Jouni Koskela ja Eija Stenberg ovat ilmoittaneet saaneensa uutta tietoa esteellisyyksiinsä liittyen ja he ovat katsoneet, etteivät he ole esteellisiä osallistumaan talousarvion ja taloussuunnitelman käsittelyyn. Aluehallituksen varajäsen Tero Juuti on tehnyt kokouksessa Janne Laineen ja Jouni Koskelan kannattamana vastaesityksen, jonka mukaan kyseiset henkilöt eivät ole todenneet itseään esteellisiksi ja heidän tulee jatkaa kokouksessa, ellei aluehallitus ota heidän esteellisyyttään käsittelyyn. Kokouksessa pidetyn tauon jälkeen aluehallituksen puheenjohtaja on todennut, että esteellisyyden tapauskohtainen harkinta koskee asiaa kokonaisuutena ja näin ollen asian käsittelyn alkaessa päätetyt esteellisyydet koskevat myös asian jatkokäsittelyä. Käsiteltävänä olevan asian esteellisyydet on todettu asian osalta aluehallituksen kokouksessa 25.11.2024 ja esteellisyydet ovat edelleen voimassa. Pöytäkirjamerkintöjen mukaan vastaesitystä ei ole otettu käsittelyyn, koska asiassa esteelliseksi katsotut

henkilöt eivät ole voineet olla sitä kannattamassa. Esteellisiksi katsotut henkilöt ovat poistuneet kokouksesta ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä ovat liittyneet kokoukseen.

Hallinto-oikeus toteaa, että talousarviota ja taloussuunnitelmaa on alettu käsittelemään aluehallituksen kokouksessa 25.11.2025. Kyseisessä kokouksessa Jouni Koskela, Janne Laine ja Eija Stenberg ovat oma-aloitteisesti vetäytyneet asian käsittelystä ja aluehallitus on yksimielisesti hyväksynyt esteilmoitukset. Heidän tilalleen talousarvion ja taloussuunnitelman käsittelyyn ovat tulleet heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Hallinto-oikeus katsoo, että kyseistä asiakohtaa koskien esteellisyysratkaisu on tehty aluehallituksen alkaessa käsittelemään talousarviota ja taloussuunnitelmaa koskevaa asiaa 25.11.2025 ja asian käsittelyyn ovat jo osallistuneet aluehallituksen varajäsenet. Kyseisen asiakohdan osalta aluehallituksen kokouksessa 2.12.2024 on ollut kysymys siitä, että aluehallitus on jatkanut saman asian käsittelyä. Koska kyseisen asian osalta on jo asian käsittelyn alussa otettu kantaa esteellisyyskysymyksiin, hallinto-oikeus katsoo, ettei aluehallituksen puheenjohtaja ole menetellyt virheellisesti siitä syystä, ettei esteellisyyttä koskevaa asiaa ole otettu enää uudestaan käsittelyyn. Asiassa ei ole siten menetelty hyvinvointialueen hallintosäännön 146 §:n vastaisesti esteellisyyksistä päätettäessä.

Edellä selostetusti Koskela on oma-aloitteisesti vetäytynyt asian käsittelystä sen alkaessa. Valtuuston päätöksen ei ole vakiintuneen oikeuskäytännön perusteella katsottu syntyneen virheellisessä järjestyksessä siinä tapauksessa, että valtuutettu on katsonut itsensä esteelliseksi perusteella, joka sittemmin osoittautuu aiheettomaksi. Hallinto-oikeuden tulkinnan mukaan saman vakiintuneen oikeuskäytännön voidaan katsoa koskevan myös muun monijäsenisen toimielimen kuten aluehallituksen tekemää päätöstä. Tämän vuoksi valituksenalainen päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä sillä valituksessa esitetyllä perusteella, että Koskela olisi aiheettomasti jäävätkin aluehallituksen kokouksesta 2.12.2024. Hallinto-oikeus tuo lisäksi esiin, että kyseiset henkilöt ovat joka tapauksessa ottaneet osaa asian käsittelyyn valituksenalaista päätöstä tehtäessä aluevaltuustossa 11.12.2024. Hallinto-oikeus katsoo, ettei aluehallituksen kokouksessa 2.12.2025 (§ 270) ja asian valmistelussa ole tapahtunut siten sellaista menettelyvirhettä, jonka vuoksi aluevaltuuston päätös 11.12.2024 (§ 77) tulisi virheellisessä järjestyksessä syntyneenä kumota.

Valittaja on lisäksi tuonut esiin, että esteelliseksi asiassa ilmoittautunut henkilöstölakimies on ottanut osaa asian käsittelyyn aluevaltuustossa 11.12.2024 (§ 77) ennen aluevaltuuston kokouksesta poistumistaan ja että päätös on siten syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Hallinto-oikeus toteaa, että henkilöstölakimies on osallistunut aluevaltuuston kokoukseen viranhaltijana. Valituksenalaisen päätöksen käsittely on aloitettu yleiskeskustelulla, jonka jälkeen aluevaltuutettu Laine on myöhemmin tehnyt oman kokouksessa kannatetun vastaesityksensä, jossa on muun ohella ehdotettu, että: *”Konsernipalveluissa vähennetään muun muassa lakimiesten, viestintähenkilöstön ja esimiesten määrää.”*. Aluevaltuuston kokoustallenteesta käy ilmi, että henkilöstölakimies on Laineen vastaesityksen

jälkeen käyttänyt puheenvuoron, jossa on todettu muun ohella, että tehdyn vastaesityksen mukainen päätös olisi mahdollisesti yhteistoimintalain vastainen, koska esityksen mukaisia henkilöstösäästöjä ei ole käsitelty käydyissä yhteistoimintaneuvotteluissa, ja että mikäli Laineen vastaesityksen mukainen päätösehdotus otetaan käsittelyyn aluevaltuustossa, joutuu henkilöstölakimies jääväämään itsensä asian käsittelystä siitä eteenpäin. Keskustelu, jonka kuluessa on tehty muitakin esityksiä ja on otettu kantaa myös Laineen esitykseen, on jatkunut reilut 20 minuuttia, jonka jälkeen Laineen vastaesitystä on todettu kannatetun sähköisessä järjestelmässä ja vastaesityksestä on äänestetty. Aluevaltuuston pöytäkirjan mukaan henkilöstölakimies on poistunut esteellisenä kokouksesta kello 18.40.

Hallinto-oikeus toteaa, että asiassa on kiistatonta, että henkilöstölakimies on Laineen vastaesityksen jälkeen ottanut kantaa päätösesityksen mahdolliseen lainmukaisuuteen siitä näkökulmasta, että esitettyjä säästöjä ei ole käsitelty ennen päätöksentekoa käydyissä yhteistoimintaneuvotteluissa. Hallinto-oikeus toteaa, ettei asiassa ole kuitenkaan väitettykään, että henkilöstölakimies olisi ollut esteellinen osallistumaan aluevaltuuston kokouksessa käsittelemään talousarviota ja taloussuunnitelmaa. Laineen esityksen jälkeen henkilöstölakimies on viranhaltijana kertonut näkemyksensä tehdyn vastaesityksen lainmukaisuuteen, jonka jälkeen hän on myös ilmaissut, että joutuu jääväämään itsensä asian käsittelystä, mikäli ehdotetun mukainen päätösesitys otetaan käsiteltäväksi. Päätöspöytäkirjasta ilmenee, että henkilöstölakimies on katsonut olevansa esteellinen osallistumaan asian käsittelyyn asianosaisuuden perusteella. Hallinto-oikeus toteaa, ettei henkilöstölakimies ole tämän jälkeen esittänyt puheenvuoroja asiaan liittyen ja on heti vastaesityksen kannatuksen toteamisen jälkeen poistunut kokouksesta katsottuaan olevansa esteellinen osallistumaan vastasesityksen käsittelyyn. Kun otetaan huomioon edellä mainitut seikat ja aluevaltuuston kokousmenettelyn kulku kokonaisuudessaan, hallinto-oikeus katsoo, ettei henkilöstölakimiehen voida katsoa esteellisenä osallistuneen asian käsittelyyn siten, että aluevaltuuston päätös olisi syytä kumota virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.

Johtopäätös

Valituksenalainen aluevaltuuston päätös ei ole valituksessa esitetyillä perusteilla syntynyt virheellisessä järjestyksessä siten, että se tulisi kumota.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Laki hyvinvointialueesta 140 §

Muutoksenhaku

Hyvinvointialueesta annetun lain 147 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (aluevalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Karoliina Hyvärinen, Marika Turunen ja Toni Nykänen.

Esittelevä jäsen

Toni Nykänen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Markus Hämäläinen, postitse antopäivänä
Oikeudenkäyntimaksu	310 euroa (Oikeudenkäyntimaksua koskeva oikaisuvaatimusohje on tämän päätöksen liitteenä.)
Jäljennös maksutta	Etelä-Savon hyvinvointialueen aluevaltuusto / aluehallitus, sähköpostitse antopäivänä Hyvinvointialueen on hyvinvointialueesta annetun lain 147 §:n mukaan viipymättä julkaistava ilmoitus tästä päätöksestä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan hyvinvointialueen jäsenelle taikka hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osalliselle hyvinvointialueelle ja sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus, PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>